2026/792

8.4.2026.

PADOMES LĒMUMS (ES) 2026/792

(2026. gada 24. februāris)

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu plašu nolīgumu paketi starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, ar mērķi konsolidēt, padziļināt un paplašināt to divpusējās attiecības, un par to, lai provizoriski piemērotu Nolīgumu par noteikumiem Šveices Konfederācijas dalībai Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūrā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 217. pantu saistībā ar 218. panta 5. punktu un 218. panta 8. punkta otro daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padome ar Lēmumu (ES, Euratom) 2024/995 ([1]) pilnvaroja Komisiju sākt sarunas ar Šveices Konfederāciju (turpmāk arī "Šveice") par plašu nolīgumu paketi par pasākumiem, kuri saistīti ar divpusējām attiecībām ar Šveici, un ko veido institucionālie un valsts atbalsta noteikumi un vajadzības gadījumā īpaši pielāgojumi esošajos nolīgumos starp Savienību un Šveici jomās, kuras saistītas ar iekšējo tirgu ("nolīgumi ar iekšējo tirgu saistītās jomās, kurās piedalās Šveice"), proti, Nolīgumā starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par preču un pasažieru dzelzceļa un autotransporta pārvadājumiem ([2]) ("Nolīgums par preču un pasažieru dzelzceļa un autotransporta pārvadājumiem"), Nolīgumā starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par gaisa transportu ([3]) ("Nolīgums par gaisa transportu"), Nolīgumā starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos ([4]) ("Nolīgums par personu brīvu pārvietošanos"), Nolīgumā starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par savstarpēju atzīšanu saistībā ar atbilstības novērtēšanu ([5]) ("Nolīgums par savstarpēju atzīšanu") un Nolīgumā starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par lauksaimniecības produktu tirdzniecību ([6]) ("Nolīgums par lauksaimniecības produktu tirdzniecību"), kas visi tika parakstīti 1999. gada 21. jūnijā.

(2) Ar Lēmumu (ES, Euratom) 2024/995 Komisija arī tika pilnvarota sākt sarunas ar Šveici par nolīgumu par Šveices dalību Savienības programmās, par juridiski saistošu mehānismu, ar ko nodrošina Šveices pastāvīgu finanšu ieguldījumu ekonomisko un sociālo atšķirību mazināšanā Savienībā, un par jauniem nolīgumiem elektroenerģijas, veselības un pārtikas nekaitīguma jomā. Turklāt ar minēto lēmumu tika atļauts sākt sarunas par nolīgumiem par Šveices dalību Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūrā un Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūrā un par grozījumu Nolīgumā par gaisa transportu, lai atļautu kabotāžu.

([1]) Padomes Lēmums (ES, Euratom) 2024/995 (2024. gada 12. marts), ar ko pilnvaro sākt sarunas ar Šveices Konfederāciju par tādiem institucionāliem noteikumiem nolīgumos starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju, kuri saistīti ar iekšējo tirgu, par nolīgumu par Šveices Konfederācijas dalību Savienības programmās un par nolīgumu, kas ir pamatā Šveices pastāvīgajam ieguldījumam Savienības kohēzijā (OV L, 2024/995, 26.3.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/995/oj).
([2]) OV L 114, 30.4.2002., 91. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(3)/oj.
([3]) OV L 114, 30.4.2002., 73. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(2)/oj.
([4]) OV L 114, 30.4.2002., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(1)/oj.
([5]) OV L 114, 30.4.2002., 369. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(5)/oj.
([6]) OV L 114, 30.4.2002., 132. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(4)/oj.

(3) Plašā pakete, par ko Komisija Savienības vārdā risināja sarunas, ietver protokolus par institucionālajiem, valsts atbalsta un grozošajiem noteikumiem esošajos nolīgumos ar iekšējo tirgu saistītās jomās, kurās piedalās Šveice, Nolīguma starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par lauksaimniecības produktu tirdzniecību Protokolu, ar ko izveido kopēju pārtikas nekaitīguma telpu ("Pārtikas nekaitīguma protokols"), Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par elektroenerģiju ("Nolīgums par elektroenerģiju"), Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju veselības jomā ("Nolīgums veselības jomā"), Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par Šveices regulāru finansiālu ieguldījumu ekonomisko un sociālo atšķirību mazināšanai Eiropas Savienībā ("Nolīgums par kohēziju"), Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par Šveices Konfederācijas dalību Savienības programmās ("Nolīgums par Savienības programmām"), Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par noteikumiem Šveices Konfederācijas dalībai Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūrā ("Nolīgums par *EUSPA*"), kā arī Protokolu starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par parlamentāro sadarbību ("Protokols par parlamentāro sadarbību").

(4) Institucionālie noteikumi, kas ietverti Nolīguma par personu brīvu pārvietošanos, Nolīguma par preču un pasažieru dzelzceļa un autotransporta pārvadājumiem, Nolīguma par gaisa transportu un Nolīguma par savstarpēju atzīšanu institucionālajos protokolos ("institucionālie protokoli"), kā arī Nolīgums par elektroenerģiju, Nolīgums par veselības jomu un Pārtikas nekaitīguma protokols paredz pienākumus apvienotajām komitejām, kas izveidotas minēto nolīgumu un protokolu ietvaros, iekļaut visus to darbības jomā ietilpstošos Savienības tiesību aktus, kā arī noteikumus, lai nodrošinātu visu nolīgumu vienotu interpretāciju un piemērošanu ar iekšējo tirgu saistītās jomās, kurās piedalās Šveice. Ja minēto nolīgumu un protokolu piemērošana ietver Savienības tiesību jēdzienus, minētie jēdzieni ir jāinterpretē un jāpiemēro saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru. Institucionālie noteikumi arī paredz efektīvu mehānismu strīdu izšķiršanai, pamatojoties uz šķīrējtiesu, tostarp vēršanos Eiropas Savienības Tiesā visos Savienības tiesību jautājumos. Šķīrējtiesas nolēmuma neievērošanas gadījumā plašā pakete paredz samērīgus kompensējošus pasākumus, kas jāpieņem attiecīgā nolīguma ietvaros vai jebkura no nolīgumiem ietvaros ar iekšējo tirgu saistītās jomās, kurās piedalās Šveice.

(5) Ar plašajā paketē ietvertajiem grozošajiem protokoliem veic nepieciešamās būtiskās izmaiņas esošajos nolīgumos starp Savienību un Šveici, lai nodrošinātu atbilstību jaunajam institucionālajam satvaram. Turklāt Nolīguma par gaisa transportu grozošajā protokolā ir paredzēta kabotāžas tiesību savstarpēja apmaiņa.

(6) Plašā pakete ietver arī Nolīguma par gaisa transportu un Nolīguma par preču un pasažieru dzelzceļa un autotransporta pārvadājumiem valsts atbalsta protokolus, lai garantētu vienlīdzīgus konkurences nosacījumus Šveices dalībai iekšējā tirgus jomās, uz kurām attiecas minētie nolīgumi. Ievērojot minētos protokolus, Šveicei ir jāpiemēro materiālie un procedūras noteikumi, tostarp uzraudzības un izpildes panākšanas mehānismi, kas līdzvērtīgi tiem, kurus piemēro Savienībā.

(7) Plašā pakete ietver arī Nolīguma par lauksaimniecības produktu tirdzniecību grozošo protokolu, lai atjauninātu minētā nolīguma strīdu izšķiršanas mehānismu atbilstoši iedibinātajai praksei tirdzniecības līgumos, kuros Savienība ir puse.

(8) Plašajā paketē ir ietverts Nolīguma par lauksaimniecības produktu tirdzniecību atsevišķs protokols, lai izveidotu kopēju pārtikas nekaitīguma telpu, kas aptver visas pārtikas ķēdes dimensijas. Minētajā protokolā ir ietverti institucionālie noteikumi, kas ir kopīgi visiem nolīgumiem ar iekšējo tirgu saistītās jomās, kurās piedalās Šveice.

(9) Plašajā paketē ietvertais Nolīgums par elektroenerģiju paredz noteikumus un nosacījumus, saskaņā ar kuriem Šveice var piedalīties elektroenerģijas iekšējā tirgū. Minētajā nolīgumā ir ietverti institucionālie noteikumi, kas kopīgi visiem nolīgumiem ar iekšējo tirgu saistītās jomās, kurās piedalās Šveice, kā arī noteikumi par valsts atbalstu, kas ir gandrīz identiski tiem, kurus piemēro gaisa un sauszemes transporta jomā.

(10) Plašajā paketē ietvertā Nolīguma veselības jomā mērķis ir stiprināt sadarbību starp Savienību un Šveici attiecībā uz nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem, un ar to pēc analoģijas piemēro institucionālos noteikumus, kas kopīgi ar nolīgumiem ar iekšējo tirgu saistītās jomās, kurās piedalās Šveice. Minētais nolīgums ir saistīts ar Šveices dalību Savienības rīcības programmā veselības jomā ("programma "ES – veselībai"").

(11) Plašajā paketē ietvertais Nolīgums par kohēziju nosaka juridisko pamatu un parametrus Šveices regulāram finansiālam ieguldījumam plašās paketes ietvaros ekonomisko un sociālo atšķirību mazināšanai Savienībā. Minētajā nolīgumā ir ietverts strīdu izšķiršanas mehānisms. Šķīrējtiesas nolēmuma neievērošanas gadījumā nolīgums paredz samērīgus kompensējošus pasākumus, ko jāpieņem jebkura no nolīgumiem ietvaros, uz kuriem attiecas plašā pakete.

(12) Plašajā paketē ietvertais Nolīgums par *EUSPA* paredz nosacījumus, saskaņā ar kuriem Šveice var piedalīties *EUSPA* darbā.

(13) Identiskiem noteikumiem plašajā paketē ietvertajos institucionālajos protokolos un jaunajos nolīgumos ir jānodrošina Šveices finansiāls ieguldījums to informācijas sistēmu un aģentūru izmaksu segšanā, kurās tā piedalās.

(14) Ar Protokolu par parlamentāro sadarbību izveido Apvienoto parlamentāro komiteju kā forumu dialogam un debatēm starp Eiropas Parlamenta un Šveices Federālās asamblejas deputātiem, lai veicinātu savstarpējo izpratni un pārdomas par plašākām ES un Šveices attiecībām, tostarp to iespējamo turpmāko attīstību.

(15) Plašajā paketē ietvertie nolīgumi un protokoli veido saskaņotu kopumu, un tajos ir noteikta pastiprinātas un visaptverošas partnerības struktūra daudzās dažādās jomās, uz kurām attiecas Līgumi, pamatojoties uz pienācīgu līdzsvaru starp tiesībām un pienākumiem. Tāpēc šis lēmums būtu jābalsta uz materiālu juridisko pamatu, kas Līgumā par Eiropas Savienības darbību paredzēts tādas asociācijas izveidei, kura ietver savstarpējas tiesības un pienākumus, kopīgu rīcību un īpašu procedūru.

(16) Lai palielinātu sadarbības tvērumu, *EUSPA* nolīgums paredz, ka Puses to piemēro provizoriski saskaņā ar savām attiecīgajām iekšējām procedūrām un tiesību aktiem no 2026. gada 1. janvāra, ja minētā nolīguma parakstīšanas diena ir pirms 2026. gada 1. jūlija, vai no 1. janvāra nākamajā gadā pēc tā parakstīšanas, ja minētā nolīguma parakstīšanas diena ir pēc 2026. gada 30. jūnija. Tādēļ minētais nolīgums būtu jāpiemēro provizoriski, līdz tas stājas spēkā.

(17) Uz Nolīguma par Savienības programmām parakstīšanu attiecas atsevišķas procedūras.

(18) Būtu jāapstiprina Eiropas Savienības un Šveices Konfederācijas Kopīgas deklarācijas par augsta līmeņa dialoga par plašo divpusējo nolīgumu kopumu un divpusējo attiecību iespējamo turpmāko attīstību starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju izveidošanu parakstīšana Eiropas Savienības vārdā.

(19) Savienības vārdā būtu jāparaksta plašajā paketē ietvertie nolīgumi un protokoli, un būtu jāapstiprina minētajiem nolīgumiem un protokoliem pievienotās kopīgās deklarācijas,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo tiek atļauts Savienības vārdā parakstīt šādus nolīgumus un protokolus, ar noteikumu, ka tie tiks noslēgti ([7]):

a) Nolīguma starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos Grozošais protokols;

b) Nolīguma starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos Institucionālais protokols;

c) Nolīguma starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par gaisa transportu Grozošais protokols;

d) Nolīguma starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par gaisa transportu Institucionālais protokols;

e) Nolīguma starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par gaisa transportu Valsts atbalsta protokols;

([7]) Nolīgumu un protokolu tekstus publicēs kopā ar lēmumu par to noslēgšanu. Tomēr Nolīgumu par *EUSPA* publicēs kopā ar šo lēmumu par parakstīšanu.

f) Nolīguma starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par preču un pasažieru dzelzceļa un autotransporta pārvadājumiem Grozošais protokols;

g) Nolīguma starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par preču un pasažieru dzelzceļa un autotransporta pārvadājumiem Institucionālais protokols;

h) Nolīguma starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par preču un pasažieru dzelzceļa un autotransporta pārvadājumiem Valsts atbalsta protokols;

i) Nolīguma starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par savstarpēju atzīšanu saistībā ar atbilstības novērtējumu Grozošais protokols;

j) Nolīguma starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par savstarpēju atzīšanu saistībā ar atbilstības novērtējumu Institucionālais protokols;

k) Nolīguma starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par lauksaimniecības produktu tirdzniecību Grozošais protokols;

l) Nolīguma starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par lauksaimniecības produktu tirdzniecību Protokols, ar ko izveido kopēju pārtikas nekaitīguma telpu;

m) Nolīgums starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par elektroenerģiju;

n) Nolīgums starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju veselības jomā;

o) Nolīgums starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par Šveices regulāru finansiālu ieguldījumu ekonomisko un sociālo atšķirību mazināšanai Eiropas Savienībā;

p) Nolīgums starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par noteikumiem Šveices Konfederācijas dalībai Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūrā;

q) Protokols starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par parlamentāro sadarbību.

2. pants

1. Ar šo tiek apstiprināta Eiropas Savienības un Šveices Konfederācijas Kopīgas deklarācijas par augsta līmeņa dialoga par plašo divpusējo nolīgumu kopumu un divpusējo attiecību iespējamo turpmāko attīstību starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju izveidošanu parakstīšana ([8]).

2. Ar šo tiek apstiprinātas šādas kopīgas deklarācijas, kas pievienotas šā lēmuma 1. pantā minētajiem nolīgumiem un protokoliem:

a) kopīgas deklarācijas, kas pievienotas šā lēmuma 1. panta a) punktā minētajam grozošajam protokolam ([9]), proti:

i) Kopīga deklarācija par Savienības pilsonību;

ii) Kopīga deklarācija par to tiesību ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu un rīcību pret šādu izmantošanu, kas piešķirtas ar Direktīvu 2004/38/EK;

iii) Kopīga deklarācija par sociālās palīdzības atteikumu un uzturēšanās izbeigšanu pirms ilgtermiņa uzturēšanās tiesību iegūšanas;

iv) Kopīga deklarācija par paziņojumu par stāšanos darbā;

v) Kopīga deklarācija par Konvenciju par kvalifikāciju atzīšanu;

vi) Kopīga deklarācija par brīvajām darbvietām;

vii) Kopīga deklarācija par kopīgiem mērķiem attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas brīvību līdz 90 darba dienām un norīkoto darba ņēmēju tiesību nodrošināšanu;

viii) Kopīga deklarācija par efektīvām kontroles sistēmām, tai skaitā Šveices divkāršo izpildes sistēmu;

([8]) Deklarācija tiks publicēta kopā ar lēmumu par noslēgšanu.
([9]) Deklarācijas tiks publicētas kopā ar nolīgumiem vai protokoliem, kuriem tās pievienotas.

ix) Kopīga deklarācija par "principu, ka par vienādu darbu vienā un tajā pašā darbvietā saņem vienādu samaksu" un par norīkoto darba ņēmēju samērīgu un pienācīgu aizsardzības līmeni;

x) Kopīga deklarācija par Šveices dalību Eiropas Darba iestādes darbībās;

xi) Kopīga deklarācija par pārrobežu darba ņēmēju deklaratīvo reģistrācijas sistēmu;

xii) Kopīga deklarācija par divu ES tiesību aktu iekļaušanu nolīguma I pielikumā;

b) kopīga deklarācija, kas pievienota šā lēmuma 1. panta e) punktā minētajam Protokolam par valsts atbalstu;

c) kopīga deklarācija, kas pievienota šā lēmuma 1. panta f) punktā minētajam grozošajam protokolam;

d) kopīga deklarācija, kas pievienota šā lēmuma 1. panta h) punktā minētajam Protokolam par valsts atbalstu;

e) kopīga deklarācija, kas pievienota šā lēmuma 1. panta m) punktā minētajam nolīgumam.

3. Padome pieņem zināšanai šādas Šveices deklarācijas:

a) Šveices Deklarācija par pasākumiem, kas jāveic attiecībā uz pašnodarbinātām personām saistībā ar paziņošanas procedūru par ar darbu saistītu īstermiņa uzturēšanos, kura pievienota šā lēmuma 1. panta a) punktā minētajam grozošajam protokolam;

b) Šveices Konfederācijas Deklarācija par institucionālo elementu iekļaušanu pēc analoģijas Nolīgumā veselības jomā, kas pievienots šā lēmuma 1. panta n) punktā minētajam nolīgumam.

3. pants

Ievērojot savstarpīgumu, šā lēmuma 1. panta p) punktā minēto nolīgumu piemēro provizoriski saskaņā ar minētā nolīguma 15. panta 3. punktu ([10]).

4. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2026. gada 24. februārī

Padomes vārdā –

priekšsēdētāja

M. RAOUNA

([10]) Dienu, no kuras nolīgumu piemēros provizoriski, publicēs *Oficiālajā Vēstnesī*.